

Kapiya Sën Paulus Kevu Muginsën Vu Kerisi-yi-alam Vu Korint

¹ Sa Paulus sën Anutu tato sa gbovek bë getung sa natu Yesu Kerisi yi sinarë lo. Sa nado ving hil arid Sostenes,

² balu kevu kapiya sënë yök vu ham sën Anutu-yi-alam ham vu Korint aga. Vu ham sën Anutu ggooin ham rak in bë ham natu Kerisi Yesu yi alam yohvu lo. Log nenér ham bë ham Kerisi-yi-alam ving alam vu nyög pin sën denejom rak vu hil Mehöböp Yesu Kerisi lo. In hir Mehöböp yi, gehil Mehöböp yi ving.

³ Hil Amad Anutu luho hil Mehöböp Yesu Kerisi degevong semusën vu ham beham ayomin gëp revuh.

Paulus Kwa Vesa Vu Anutu

⁴ Sa kwag vesa in ham rak buk vu Anutu in vong semusën vu ham degwa rak Yesu Kerisi.

⁵ Sa kwag vesa vu Anutu rot in vong semusemu ngahisekë rot vu ham, beham nenér yi gagek anon pin rangah los kwamin, geham rak gagek pin saga degwa ni.

⁶ In he nér Kerisi yi gagek rangah vu ham wirek, lob ham rak ni bë gagek anon beham jom ahon.

⁷ Om sën ham negin hil Mehöböp Yesu Kerisi sën rëk duk nom lo, geham su nerak vu in Anon Vabuung yi semusemu ti rë.

⁸ Gak Yesu Kerisi nejom ham ahon, om ham rëk medo niwëek bena berup dok Buk-tamusën, lob gagek ti su rëk gëp vu ham dok buk sën hil Mehöböp Yesu Kerisi duk nom lo rë.

⁹ Anutu su mehö kwa luu in bë rëk tetuhin ham rë, gaķ ggooin ham rak in bë ham los Nalu Yesu Kerisi sën hil Mehöböp lo medo los ayomin timu.

Kerisi-yi-alam Devasuh Sir

¹⁰ Rëk arig lo, hil Mehöböp Yesu Kerisi vo niwëek vu sa, om sën sa bë gejjiin ham nabë ham gwevong ngaa nabë sënë: Ham pin gwevong gagek gëp ti, geham su basuh ham. Gak ham medo jevuh ti los kwamin gëp ti, gayomin gëp ti.

¹¹ In arig lo, Kloe yi alam denër vu sa bë ham vasuh ham in gagek la, beham ahëmin sengën böpata vu ham.

¹² Sa hango bë ham pin ti ti netatekin ham degwa nebë sënë: La denenér bë, “Paulus yi mehö sa!” Log ham vahi denenér bë, “Apolos yi mehö sa!” Gela denenér bë, “Pita yi mehö sa!” gela denenér bë, “Kerisi yi mehö sa!”

¹³ Ham nenér nebë saga in va? Maķ Kerisi nevasuh yi? Ma sa Paulus sediik rak kelepeko* in bë sedok vu ham-a? Gemak ham ripek bël rak sa Paulus arëg-a?

¹⁴ Ma! Sa kwaǵ vesa vu Anutu in sën sa su ngo ripek ham rë, gaķ yiķ seripek Krispus luho Gayus luho luu mu.

¹⁵ Om mehöti su yoh vu bë rëk nanér nabë ripek rak sarëg rë.

16 E, kë, log seripek Stepanas losho venë lo nalu lo ving. Log mak seripek mehöti ving ma va, sa kwağ virek.

17 In Kerisi su vong sa yam in bë sejipek alam rë! Gak vong sa yam in bë sa nanér yi Bengö Nivesa rangah vu ham. Su vong sa yam in bë sa nanér mehönon hir gagek los kwaj rë, gak bë nabë sënë, og mak Kerisi yö vasap yi rak keletaloko* meris gedegwa main.

Kerisi Tato Anutu Yi Niwëëk Vu Hil

18 Alam sën bë malaj nama lo, og kwaj nevo keletaloko* yi gagek bë gagek jeggin jeggin ganon ma. Rëk mu hil sën Anutu nevongin bë geko hil nah lo, og hil narak ni bë keletaloko* yi gagek saga sën tato Anutu yi niwëëk.

19 In gagek neggëp loķ Anutu-yi-ķapiya nebë:
“Sëk dahun alam los kwaj hir gagek,

log sëk ķevoh alam sën denerak gagek bōp bōp degwa ni lo kwaj.”

20 Mak alam los kwaj bōpata denedo tena? Galam-horek-yi denedo tena? Log alam-dob-yi sën denenér gagek nivesa los kwa in mehönon degadu jak sir lo denedo tena? Ma! Anutu tato mehönon nebë saga pin bë hir gagek los kwa bōp bōp pin tu gagek kwa masën ganon ma.

21 In Anutu mehö los kwa benerak ni bë mehönon sën denedo dob lo su deyoh vu bë kwaj bo bedenatök jak aggata sën geko sir nah vu yi lo rë gema. Om sën Anutu kwa vo aggata sënë bë he nanér Bengö Nivesa rangah in geko alam sën denevong ving lo nah vu yi, rëk ma gedelë bë gagek kwa masën.

22 Nebë sënë, lob alam Yuda nij wëæk rot bë degelë ngaa bög, galam Grik denevongin bë denatök jak gagek bög bög los degwa, og mëm desepa dok.

23 Log he nanér gagek rangah bë Yesu diiķ rak kelepeko* in hil, rëk alam Yuda denelë bë gagek sënë su yoh vu rë om denepesuv nyëj rak, log alam Grik denelë bë gagek kwa masën gak su anon rë.

24 Gaķ hil sën Anutu ggooin hil rak lo, hil Yuda los Grik, hil arak ni bë Kerisi tato Anutu niwëæk los kwa vu hil rak sën Yesu diiķ rak kelepeko* agi.

25 Kë! Vong beKerisi diiķ lob mehönon denekung bë Anutu og mehö kwa masën, rëk mu kwa sënë kesuu mehönon los kwaj bög pin kwaj. Log denekung bë su niwëæk rë, rëk mu niwëæk sënë kesuu mehönon pin nijwëæk.

26 Kë! Log arig lo, ham kwamin bo rë. Anutu ko ham yam lob ham tu Kerisi-yi-alam, rëk alam-dob-yi su deneko ham ngahi rak medenenér ham bë ham alam los kwamin ma, ham ggev ma, ham los bengomin rë.

27 Gaķ alam sën alam vu dob denenér bë alam kwaj masën lo, saga Anutu ggooin rak in bë gevong balam los kwaj nij namum. Log alam sën alam vu dob denenér sir bë sekëj masën lo, saga Anutu ggooin sir rak in bë dahun mehönon los nijwëæk vu dob.

28 Log ggooin alam sën alam-dob-yi denelë sir paya nebë ngaa meris lo rak. Neggooin alam sën detu ngaa meris vu dob lo rak in bë kevoh alam sën denenér bë sir alam-los-bengöz lo na.

29 Vong nebë sënë in bë mehöti su geko arë jak gëp Anutu mala.

30 Log Anutu supin ham yah ving Kerisi Yesu in bë bo kwa vu hil. Log vo kwa vu hil in bë hil gevong ngaa pin niröp behil natu yi alam lob rëk geko hil nah vu yi.

31 Nebë sënë, om hil gevong noh vu gagek sën dekevu meneggëp lok Anutu-yi-kapiya lo nebë, “Mehöti bë napisek, og napisek in Mehöbëp timu.”

2

Paulus Kevu Kelepeko Yi Gagek

1 Lob arig lo, wirek seyök vu ham besenër Anutu yi gagek anon vu ham, lob sa tatekin gagek sepëp sepëp gesa su nér gagek nebë mehönon los kwaj ti mevo maggin vu ham rë.

2 Sa kwağ nevo lok ayog nebë buk sën sa medo geving ham lo, og sa su rëk kwağ bo ngaa ngwë rë, gaڭ sék kwağ bo Yesu Kerisi yö timu gesék kwağ bo nabë diik rak kelepeko*.

3 Lob seyök nado ving ham, rëk sa su yoh vu rë, lom sehönengin ham gesa nehelék rot.

4 Log gagek los Bengö Nivesa sën senër rangah vu ham lo, saga sa su nér nebë mehö los kwa in bë bo bël dok ham rë, gaڭ senër los ayog ggönengsën rëk mêm Anon Vabuung vo niwëek vu sa gagek.

5 Sa hevong nebë sënë in bë mehönon hir gagek los kwa su gérin ham beham ayomin na timu vu Yesu, gaڭ yiڭ Anutu yi niwëek timu gevong beham ayomin na timu vu yi.

Anutu Yi Anon Vabuung Nevo Kwa Vu Hil

6 Yönon, alam sën denerak Anutu yi gagek degwa ni ggovek ya lo, og mêm he nanér gagek degwa böp böp vu sir. Gaڭ he su netatekin degwa rak kwa dob

yi rë, gehe su netatekin degwa rak alam ggev los bengöj vu dob sënë kwaj rë. In malaj rëk nama lo.

⁷ Gak he nanër Anutu kwa rangah. Wirek gagék los kwa sënë neggëp vunsën lok buk sën Anutu su tung dob rë lo rot. Log yö ggooin gagék sënë rak in bë semu hil jak behil medo malad-tumsën.

⁸ Alam ggev los bengöj vu dob sënë ti su rak gagék sënë degwa ni rë. Gak bë dejak ni, og su rëk degeko Mehöbög los arë böpata sënë bedengis yi jak na kelepeko* rë.

⁹ Rëk mu he nanër ngaa sën dekevu meneggëp lok Anutu-yi-kapiya lo nebë:

“Ngaa sën mehöti su lë rak mala los ngo lok ya nenga rë lo,
gengaa sën mehönon su kwaj vo lok ayo
muigin rë lo,
og ngaa saga Anutu yö nero vorot vu alam sën ayo
neya timu vu yi lo,
om rëk natu hir ngaa.”

¹⁰ Gagék sënë neggëp vunsën rëk Anutu vong yi Anon Vabuung yam in bë tatekin degwa vu he. In Anon Vabuung nerak ngaa pin degwa ni venuh generač Anutu ayo los dahis ni ving.

¹¹ Mehö re nerak ngwë ayo ni? Ma! Mehö sën lo yö anon sën nedo lok yi lo, saga sën nerak ni. Lob mehöti su rak Anutu ayo ni rë nebë saga, gak yik Anutu yi Anon Vabuung yö timu rak ni.

¹² Ngaa dob yi su vo kwa vu he rë, gak Anutu yi Anon Vabuung yam vu he in bë tatekin gagék nivesa vesa pin sën Anutu vong vu he lo.

¹³ Tatekin vu he lom sën he nanër rangah. Gak he su nanër gagék sën he nehaço ggëp mehönon kwaj lo rë. Anon Vabuung yö tahu he lok gagék

sën he nanér-ë, behe netatekin gagek rak Anutu yi ngaa vu alam sën Anon Vabuung nedo lok sir benetatekin kwaj lo.

14 Rëk mu alam sën Anon Vabuung su nedo lok sir rë lo, og su denebë nengaj vu Anon Vabuung yi gagek rë. In kwaj nevo gagek sënë bë ngaa meris gesu deyoh vu bë dejał ni rë, gał Anon Vabuung yö timu yoh vu bë tatekin degwa vu hil.

15 Mehöti sën Anon Vabuung nedo lok yi lo, og neseggi ngaa pin menerak ni bë ngaa nivesa ma ngaa nipaya, rëk mehöti sën Anon Vabuung main yi lo, og su yoh vu bë seggi mehö sënë rë.

16 Sagał yönö, in Anutu-yi-łapiya nér bë:

“Mehöti su yoh vu bë jał Mehöböp ayo ni
benanérin yi gebo kwa ngwë vu yi rë.”

Rëk mu Kerisi vo kwa vu he behe nesepa lok.

3

*Alam Sën Detu Hur Medenelok Vu Kerisi-yi-alam
Lo Detu Anutu Yi Hur Ving*

1 Lob arig lo, wirek sa su yoh vu bë nanér gagek vu ham nabë sën sa nanér vu alam sën Anon Vabuung nedo lok sir-ë rë. Gak sa nanér vu ham nebë sën sa nanér vu alam dahis, in ham ngo nahën nedo ngök ngök nebë hurmahen in Kerisi yi gagek.

2 Sevo rur vu ham mu gesa su vet ham rak nos niwëek rë in ham su yoh vu rë. Log gwëbeng ving, bë sa gevong, og ham ngo nahën geham su yoh vu rë,

3 in ham ngo nahën nesepa lok ngaa dob yi pin. Ham ayomin nesis yi geham nepemëgin ham, lom

ham nevong sënë nebë alam sën denesepa lok ngaa dob yi lo los alam dahis.

⁴ Ham vahi nenër nebë, “Paulus yi mehö sa!”
Log ham vahi nenër nebë, “Apolos yi mehö sa!”
Ngaa nebë sënë tato bë ham alam dahis.

⁵ Ham kwamin bo nivesa rë nabë Apolos sënë yi va? Gesa Paulus sënë sa va? Ma! Yik aluu hur meris mu rëk Mehöbög vo huk ggelek aluu. Nebë sënë lob alu anër Bengö Nivesa vu ham beham ayomin ya timu vu Anutu.

⁶ Sënë nebë sa nevaroh nos vë, gApolos nepevh
bël lok, rëk mëm Anutu nevong banon nerak.

⁷ Om mehö sën nevaroh nos vë lo su los bengö rë. Gemehö sën nepevh bël lok lo bengö ma ving.
Gak yik mehö sën nevong benos anon neraç lo,
saga Anutu sën mehö-los-bengö.

⁸ Lob mehö sën nevaroh nos vë lo luho mehö sën nepevh bël lok lo yik deneggëp ti. Lob luhoho rëk degeko nyëvewen dok ti noh vu hir huk sën denevong lo.

⁹ In alu naloç vu he benehevong Anutu yi huk
timu, geham nebë Anutu yi huk. Ham nebë beggäng sën Anutu nelev.

Alam Sën Detu Hur Medenelok Vu Kerisi-yi-alam Lo Sir Nebë Kamuda

¹⁰ Anutu vo semusën vu sa bevong sa nebë kamuda los kwa, om sën sa varah mudeng degwa luk ya ham nyëg ggovek ya. Lok mëm mehö ngwë nelev beggäng rak ya mudeng sënë vavunë. Rëk mu sa nanër nabë alam sën dedev lo, og degegin sir nivesa bededev beggäng niröp.

¹¹ Ham beggang yi mudeng sogek sën nare ya vorot lo, saga Yesu Kerisi. Gaķ mehöti su yoh vu bë dev mudeng ngwë duķ na geving kesuu ti sënë rë.

¹² Lob bë mehöti dev beggang jak mudeng sënë, og mak dev jak goor, los seriva, gegelönġ malangeri, ma ķele, gesēh, ma gus,

¹³ og hir huk rëk natök rangah vu Buk-tamusën behil ġalë nabë nivesa ma ma. Anutu rëk seggi huk pin nabë sën nengwah lok beggang meseggi ngaa niyes los niwëek.

¹⁴ Om nabë mehöti yi huk sën nelev rak mudeng agi nivesa, og yi huk sagi yö rëk gëp rot, lob natök jak nyëvewen nivesa.

¹⁵ Rëk mu nabë huk sën nelev rak mudeng agi lo natu ngaa meris bemala nama na nabé sën nengwah lok beggang begga ngaa niyes pin lo, og su rëk geko nyëvewen nivesa jak rë. Gaķ rëk medo mala-tumsën mu nabë mehöti sën hil hetah yi vër lok nengwah lo.

Kerisi-yi-alam Detu Anutu Yi Dub Vabuung

¹⁶ Om ham jak ni nabë ham tu Anutu yi dub vabuung, lob yi Anon Vabuung nedo lok ham.

¹⁷ Nebë sënë om bë mehöti gevong paya vu Anutu yi dub vabuung og Anutu rëk kevoħ yi. In Anutu yi dub og vabuung, lob ham tu yi dub.

Hil Su Gaķo Mehönon Arëj Jak

¹⁸ Ham su gwekuung in ham! Nabë ham ti kwa nevo nebë yi mehö los kwa bōp benerak dob sënë yi ngaa pin degwa ni, og gérin yi natu mehö los kwa masën gökin in Anutu bo kwa vu yi bemëm natu mehö los kwa yönö.

19 In Anutu nelë kwa dob-sënë-yi nebë ngaa kwa masën. Yoh vu sën dekevu meneggëp lok Anutu-yi-kapiya lo nebë, “Vong balam-los-kwaj-böp kwaj los hir ngaa kuungsën aggagga tu jaheng besis sir.”

20 Log dekevu meneggëp lok Anutu-yi-kapiya ving nebë, “Mehöböp rak alam-los-kwaj-böp kwaj ni nebë ngaa meris.”

21 Om ham su basuh ham menapisek in mehönon ti ti sën detu ggev medenegin ham lo, in ggev lu ngaa pin og detu ham ngaa.

22 Paulus lu Apolos, gePita, gedob sënë, gemalavesasën, gediiksën, gengaa sën nedo gwëbeng agi, gengaa sën rëk berup vu tamusën. Ngaa pin sënë detu ham ngaa.

23 Log ham tu Kerisi yi ngaa, geKerisi tu Anutu yi ngaa.

4

Mehöböp Yö Neseggi Yi Alam-huk-yi

1 Ham kwamin bo he nabë Kerisi yi hur huk-yi he los Anutu yi ggev he sën he netatekin yi gagék vunsën degwa.

2 Lob alam ggev lo og gagék rak sir meneggëp bë degevong hir mehöböp yi huk niröp rot.

3 Rëk nabë ham ma, mehönon vahi deseggi sa medenanér nabë sa nehevong huk paya, og sagak ngaa meris. Gesa ving, sa su ngo neseggi sa huk benanér nebë sa nehevong paya rë.

4 Yonon, sa su rak ni bë ngaa nipaya ti neggëp vu sa rë, rëk mu sa su yoh vu bë nanér nabë sa mehö nigröp rë. Gak Mehöböp yö timu yoh vu bë seggi sa menanér.

5 Om ham su nanër mehönon namugin nabë sir nivesa ma nipaya. Gak gëp rot geMehöbop duk nom rë. Duk nom lom mëm rëk gevong ngaa pin sën neggëp vunsën lok malañenu lo natök nam rangah, lob rëk alam pin ayoj tato yi nam rangah. Lob vu buk saga Anutu rëk bo nyëvewen vu hil noh vu huk sën hil nehevong lo.

Alam Korint Yö Deneko Arëj Rak

6 Arig lo, sa tahu gagek sënë rak alu Apolos mu, in bë ham kwamin bo bejak ni rëk mëm ham gwelë mehönon pin nabë saga geving. Om ham su kweyëh gagek sën dekevu meneggëp lok Anutu-yi-kapiya lo bë, “Ham ti su geko mehö ngwë arë jak gedahun mehö ngwë arë.”

7 Re vong hong begetu mehö los arë? Log hong va yö neggëp vu hong vorot gAnutu su vo vu hong rë? Om nabë genekö vu Anutu yö timu, lok nebë va sën genekö arëm rak bë ngo getu ngaa pin sënë ala-ë?

8 È kë! Ham ahëmin pup ya? Geham tu alam los ayomin ggovek ya? Geham kwesuu he getu Anutu-yi-alam los bengömin ggovek ya? Oga! Nabë ham tu yi alam los bengömin yönö, og mëm nivesa! In mëm he natu yi alam los bengömin geving ham behil gegin alam dok ti.

9 Sa kwag nevo nebë Anutu mak tung he sinarë nado nebë alam sën denedo yah deminë lo, behe tu alam meris meris. Yik nebë sën alam denenër bë he nadiik lo, lob bë dengis he jak alam pin malaj, mehönon gangër geving.

10 Alam-dob-yi denenër he nebë he alam kwamin masën in he tu Kerisi-yi-alam, gak mëm

ham saga nesepa lok Kerisi betu alam los kwamin. He su ayoh vu rë, gaķ hamek alam los nimin wëæk. Hamek alam los bengömin, gaķ denelë he bë he alam nimin paya.

¹¹ Yönon, he medo nadiikahëmin los ayomin nevev in bël, gehe narak vu in tob lu ngaa yö vu buk agu rot beverup gwëbeng. Alam denepesu nemaj gedeneketul he, gehe bömin sën he medo revuh dok lo ma.

¹² Gehe ngo nehevong huk böp rot rak nemamin in dok vu he. Gedenenér pelé rak he, rëk he najom rak in sir bë Anutu semu sir. Denedeginengin ngaa maggin rak he, rëk he nehalë sir mu.

¹³ Deneko gagek nipaya rak he, rëk he nanér gagek ahë yes yah vu sir. Gedenenér he nebë dob sënë yi sengo sengo nipaya he, log denelë he nebë alam hir kale kale sën denekekël ya nedo nenga lo. Rot beverup gwëbeng.

Alam Korint Detahu Paulus Yi Aggata

¹⁴ Sa su ķevu kapiya sënë in bë ġevong beham nimin namum rë. Gak sa kwag vongin ham in sa nalug lo ham, lom sa bë bo horek vu ham.

¹⁵ Bë hil natevin alam sën detahu ham lok Kerisi yi gagek lo, og hil rëk natevin sir ngahisekë rot, rëk mu ham amamin su ngahisekë nebë saga rë. Gak yiķ sa sën sa nanér Kerisi Yesu yi Bengö Nivesa vu ham nyēdahis, om sën sa nebë ham amamin sogek.

¹⁶ Om sën sa nanér vu ham niwëek bë ham sepa dok sa vahag.

¹⁷ Ham nebë sa nalug lo ham, om yiķ rak degwa saga sën sa hevong Timoti yok vu ham. Sa haķo yi yom vu Kerisi betu sa nalug, om sën sahëg neving

yi pangſen rot in neggurek Mehöbop babu yönö. Om rëk bér ham kwamin in ngaa sén sa nesepa lok in setu Kerisi yi hur lo gök nahin. Yik senér ngaa sén sa nanér vu Kerisi-yi-alam pin yoh vu nyéög pin bë desepa dok lo.

¹⁸ Maķ ham la denekuung bë maķ sa su rëk nök vu ham rë, lom deneko sir rak bë sir ġayeheng.

¹⁹ Rëk mu nabë Mehöbop ngoġek, og sëk nök vu ham pevis bemém sejaķ alam sén deneko sir rak lo nij wéek ni, gesa su rëk ġöneng in hir ġagek rë.

²⁰ In ġagek meris meris su netato Anutu yi nyéög rangah rë, gaķ hil sepa dok megevong banon jak og mém.

²¹ Ham vongin bë sa ġevong nabë tena? Ham bë sa ġako begö benök vu ham-a? Ma ham bë sa kwaġ paya in ham besa nahub nök-a?

5

Alam Korint Ti Vong Baggëb

¹ Sa hangó bë ham ti nevong baggëb, lob baggëb sënë og nipaya rot balam dahis deneggönengin gesu deyoh vu bë degevong rë. Gagek lo nebë mehöti ko ama venë.*

² Om mak ham ngo nahën neko ham rak-a? Maam ham dahun ham genimin namum! Gemaam ham gwtii mehö sén nevong ngaa nebë aga na gesu medo geving ham!

³ Yönö, sa nado adingnë rëk sa kwaġ nevo ham. Lob vong bë sa nado ving ham yönö besa hangó mehö sén nevong ngaa agi yi ġagek ggovek ya.

* **5:1:** Sén Paulus nér bë ama venë lo, og maķ nér rak ama venë ngwë tamusën.

4 Lob sa kwag nevo nebë sënë: Ham ngupin ham jak hil Mehöböp Yesu arë, lob ham kwamin bo nabë sa nado ving ham beham nimin wëëk, log Mehöböp Yesu rëk bo niwëëk vu ham geving.

5 Gemëm ham gwtii mehö sënë na vu Satan in navi gesang gedëein ngaa nipaya na. Hil gevong nabë sënë in mëm gérin yi nom vu Anutu, lob Anutu geko anon nom dok Mehöböp yi buk vu tamusën.

Alam Korint Degetii Mehö Nipaya Na

6 Ham neko ham rak sënë og ngaa nipaya, ma ham su rak ni rë? Yiist* og yiç mahen teka rëk nevong brët bëpata menerig.

7 Om ham gwetë yiist* muğeng na geham natu brët mewis sën yiist* su lok nedo rë lo. In Kerisi tu sipsip Buk-ggöksën-yi* bediik in natu hil seriveng.

8 Nebë saga om hil galë Buk-ggöksën-yi* gehil su najom yiist* muğeng ahon, in yiist* saga og aggata nipaya yi benipaya rot. Gaķ hil gaķo brët sën yiist* main lo natu hil nos Buk-ggöksën-yi*. Brët sënë nebë hil natu alam-gagek-niröp-yi los nanër gagek anon mu.

9 Log sa ķevu lok ķapiya ngwë sën sa ķevu yök vu ham wirek lo nebë ham su gwa jak alam sën denevong baggëb lo.

10 Sa su nér bë ham gweruu demimin vu alam pin vu dob sënë sën denevong baggëb lo rë, gevu alam sën malaj anonin mehö ngwë hir ngaa lo rë, gevu alam hodek los alam sën denesepa lok anutukuungsën lo verök yi rë. Nabë ham gwevuu alam nabë sënë na verök yi, og ham rëk gwevuu dob sënë gena medo tena?

11 Rëk gagek sën sa kevu yön vu ham lo degwa nebë sënë: Nabë Kerisi yi mehö ti gevong baggëb ma, mala anonin mehö ngwë hir n'gaa ma, nesepa lok anutu-kuungsën ma, nenér gagek nipaya ma, nenum menekeyevin ma, neko mehö ngwë hir n'gaa, og ham su bengwëng geving yi! Gak gëp beham su gwa nos geving yi.

12 Sa su tu jaas in bë gango alam dahis hir gagek rë gač ma, rëk Kerisi-yi-alam og mač ham yoh vu bë gwengo hir gagek bejač nij.

13 Gak alam sën denedo nenga lo, og Anutu yön rëk gengo hir gagek. Rëk mu ham gwtii mehö nipaya sënë na in ham, nabë sën dekevu meneggëp lok Anutu-yi-kapiya lo.

6

Kerisi-yi-alam Su Degevong Kot Vu Arij

1 Log sa hango bë ham alam vahi hir gagek neggëp vu arij lo vahi sën Kerisi-yi-alam lo, lob deneya vu alam dahis sën detu jaas lo in bë degengo hir gagek. Sagač su yoh vu rë. In Kerisi-yi-alam teta denedo vu ham bedeyoh vu bë degengo gagek medeseggi, om nebë va sën nij nelëlin sir-ë?

2 Hil sën Anutu-yi-alam hil lo hil rëk gango alam-dob-yi pin hir gagek vu tamusën, ma ham su rak saga ni rë? Yonon, ham rëk gwengo mehönon pin hir gagek, om mač ham yoh vu bë gwengo gagek mahen mahen nabë saga megwero!

3 In hil rëk gango angër hir gagek geving, om hil ayoh vu rot bë gango n'gaa dob sënë yi gagek meris meris pin.

4 Lōk nebë va sën ham gägek neggëp vu ham rëk ham neya vu alam sën denedo nenga in Kerisi-yi-alam lo in bë degengo ham gägek-ë?

5 Sa ķevu gägek sënë in bë ham nimin namum! Ma ham mehöti su los kwa menedo in bë genço ham gägek rë?

6 Om sën ham ti nenér ngwë, lob luho denepevis medeneya vu alam sën su denesepa lōk Kerisi rë lo in bë degengo luho hir gägek-ë?

7 Yonon, bë ham gwevong gägek vu arimin, og saga ham vong paya beham vës vorot. Gāk bë ham arimin ti gevong paya vu ham rëk ham nanér nabë, “Ggovek, gägek ma！”, og sagak ham nevong nivesa. Genabë ham arimin la degekuungin ham medegodek ham ngaa, rëk ham gwelë sir mu, og sagak nivesa.

8 Rëk ma geham ngo nevong paya vu ngo arimin sën Kerisi-yi-alam sir lo beham nekuungin sir genehodek hir ngaa!

9 Alam sën denevong ngaa nipaya lo su rëk arëj in Anutu-yi-nyëg rë. Ma ham su rak gägek sënë ni rë? Alam sën denevong baggëb, galam sën denesepa lōk anutu-kuungsën lo, galam sën njelëlin reggaj los venëj geya denevong baggëb vu maluh los avëh ngwë lo, gemaluh sën ahëj neving ngaa nebë avëh bedenevong ngaa nimumsën vu maluh ngwë lo,

10 galam sën denevong hodek lo, galam sën malaj anonin mehö ngwë hir ngaa lo, galam sën denenum medenekeyevin lo, galam sën denenér pelësën lo, galam sën deneko mehö ngwë hir ngaa jeggin lo. Ham su gwekuung nabë alam sën rëk arëj in Anutu-yi-nyëg, gāk rëk nama!

11 Lob ham la denevong nebë sënë wirek, rëk Anutu ripek ham ggovek ya beggooin ham rak beko ham yah tu yi ngaa, lob nér ham ggovek ya nebë ham alam yohvu. Hil Anutu vong nebë sënë rak yi Anon Vabuung gedegwa rak Mehöböp Yesu Kerisi.

Hil Gako Anutu Arë Jak Jak Hil Navid

12 Yönon, ngaa pin og yoh vu bë sa gevong! Rëk mu ngaa pin su rëk dok vu sa rë. Kë', ngaa pin og yoh vu bë sa gevong! Rëk mu sa su rëk gevong ngaa ti benatu sa alag in gegin sa rë.

13 Yönon, nosek hil ahëd kevus yi ngaa gehil ahëd kevus neggp in bë hil aga nos, lok tum Anutu rëk kevoh luhoho na dok ti. Rëk mu hil navid su neggp in bë hil gevong baggëb rë, gak yik Mehöböp yi ngaa, geMehöböp tu hil navid ala.

14 Anutu nér beMehöböp kedi rak bevuu alam-diiksën ya, lob niwëek saga sën rëk gevong behil rëk kedi jak geving nabë saga.

15 Mał ham rak ni bë ham navimin tu Kerisi navi len ti ti lo? Om mał yoh vu bë sa kehe Kerisi navi len ti vër megevong natu avëh baggëb navi len ti? Ma! Su yoh vu rë!

16 Ma ham su rak ni rë? Mehöti luho avëh baggëb ti bë degodek sir og yik luho detu anon timu nebë saga, in Anutu nér gagék menare vorot rak maluh los avëh bë, “Bë degehov sir og detu anon timu!”

17 Rëk mehöti sën ga jak Mehöböp lo og yik luho anon timu.

18 Om ham nimin dëlin baggëb gebeya in. Ngaa nipaya vahi pin sën mehönon denevong lo, og neggp nenga in navij, gak mehöti sën gevong baggëb lo, og vong paya vu yö navi.

¹⁹ Ham navimin tu Anon Vabuung yi dub vabuung, ma ham su rak ni rë? Anutu vong yön vu ham ggovek ya benedo lok ham ayomin, geham navimin su ala ham rë gač Anutu.

²⁰ In baǵo ham yom rak ngaa bögata rot beham tu yi ngaa, om ham gweko Anutu arë jak, jak ham navimin.

7

Maluh Los Avëh Degeko Sir Nabë Sënë

¹ Mëm sa bë կevu gaǵek dok nah tepék sën ham kwevu lok ham կapiya lo. Nabë mehöti gegin yi gesu geko avëh rë, og mëm nivesa.

² Rëk mu baggëb neggëp, om alam pin degeko venëj natu sir, gavëh pin dejak reggaj natu sir.

³ Maluh navi tu venë yi ngaa, om su nanërin yi. Log avëh nebë saga, navi tu regga yi ngaa om su gulin yi.

⁴ Avëh su tu navi ala rë, gač regga tu ala. Gemaluh nebë saga, maluh su tu navi ala rë, gač venë tu ala.

⁵ Melu ko ham om ngwë su geruu demi vu ngwë begulin navi. Yonon, nabë melu najoo gaǵek dok ti nabë melu gulin navimin dus ti gemelu medo menajom jak vu Anutu rë, og mëm nivesa. Lok mëm tum melu medo dok ti gök nahin, in nabë nama og melu su yoh vu bë rëk najom ham ahon rë geSatan rëk pelépin meluu.

⁶ Sengo kwaǵ nevo gaǵek sënë besa կevu yön vu ham, gač su horek soǵek ti rë,

⁷ in sa bë alam pin demedo maluh bu los avëh bu nabë sën sa. Rëk mu Anutu vo niwëek ggelek alam yoh vu yö kwa. Gadu mehö ngwë rot bevo huk vu

sir bë demedo avëh bu, ma maluh bu, rëk vo huk ngwë vu mehö ngwë om su deyoh vu bë demedo bu rë.

⁸ Log sa bë nanër gagek ti vu alam sën nahën gesu deneko sir rë lo, gevü avëh alov nabë: Bë demedo nabë sa, og mêm nivesa.

⁹ Rëk mu nabë su deyoh vu bë denajom sir ahon rë, og maam degekö sir. In nabë degekö sir og nivesa, in rëk ayoj gurekin sir rot begevong paya vu sir.

¹⁰ Log sa bë nanër gagek ti vu maluh los avëh sën denejom nemaj ggovek lo, rëk su senço sa horek rë gak Mehöböp yi horek. Nabë: Avëh su gevuu regga!

¹¹ Gaķ nabë gevuu regga, og yö medo meris. Gaķ nabë nama, og luho regga degero gagek genah vu yi gökin. Gemaluh su juuk venë nabë saga!

¹² Log gagek vahi sënë og senço nanër, gaķ su Mehöböp yi gagek rë. Nebë: Nabë hil arid ti venë su ayo neya timu vu Kerisi rë, rëk avëh sënë ahë ving bë medo geving yi, og hil arid sënë su juuk yi.

¹³ Log nabë avëh ti regga su ayo neya timu vu Kerisi rë, rëk maluh sënë ahë ving bë medo geving yi, og su gevuu regga.

¹⁴ In ham rak ni, mehö sën su ayo neya timu vu yi rë lo tu Anutu yi ngaa, in luho venë detu anon timu, log avëh sën su ayo neya timu vu yi rë lo tu Anutu yi ngaa, in luho regga detu anon timu. Gaķ bë nama, og naluj lo rëk nabë alam dahis, rëk ma gedetu vabuung.

¹⁵ Rëk nabë ngwë sën su ayo neya timu vu Yesu rë lo nidëlin ngwë og ggovek. Horek ti su deginengin hil arid ma avëhnöd sënë benërin rë,

gak gevuu gena. Rëk mu Anutu vongin bë ham medo revuh.

¹⁶ Hong avëh! Maķ geyoh vu bë gedok vu reggam benatu Kerisi yi mehö ma ma? Su gerak ni rë! Gehong maluh! Maķ geyoh vu bë gedok vu venäm benatu Kerisi yi avëh ma ma? Su gerak ni rë! Om melu su gwetah ham vér pevis rë.

*Ham Medo Nabë Sën Ham Nedo GAnutu Ggooin
Ham Rak Lo*

¹⁷ Rëk mu ngaa sën Mehöböp vo ggelek ham ti ti lo, gehuk sën ham nedo lok bAnutu ggooin ham rak beham tu yi ngaa lo, og ham ngo medo nabë saga. Sa nehevong horek nebë sënë vu Kerisi-yi-alam yoh vu nyëg pin.

¹⁸ Nabë mehöti rah* navi ggovek lok mëm Anutu ggooin yi rak betu yi ngaa, og saga su gero navi nah be bun. Log nabë mehöti su rah* navi rë rëk Anutu ggooin yi rak betu yi ngaa, og su gerah* navi, gak medo nabë sën nedo vorot lo.

¹⁹ In sën hil gerah* navid lo, og yiķ ngaa meris. Gesën hil su gerah* navid rë lo, og yiķ ngaa meris ving. Gaķ bë hil sepa dok Anutu yi ġägek og mëm n̄gaanon.

²⁰ Om ham gwevong noh vu ngaa sën ham medo nevong bAnutu ggooin ham rak tu yi ngaa lo.

²¹ Nabë mehöti bago hong megetu yi ngaa in gwevong huk vu yi meris, lok Anutu ggooin hong rak megewerin hong yah vu yi, og yiķ ggovek gesu kwam paya in hong, gak malam sepa hong huk saga megwevong. Rëk mu nabë genatök vu aggata geneggëp megeyoh vu bë gebo hong vér in hong ala sën deginengin hong lo, og mëm nivesa. Gebo hong vér in nema bengo gweġin hong.

22 In mehö sën tu mehö ngwë yi ngaa lo, og Mehöbög ggooin yi rak in bë natu Mehöbög yi mehö los arë. Log mehö los arë sën Anutu ggooin yi rak lo, og ggooin yi rak in bë mehö saga su rëk gegín yi gökin rë, gaķ natu Kerisi yi ngaa.

23 Anutu baǵo ham yom rak ngaa bögata, om ham natu yi ngaa geham su natu mehö ngwë hir ngaa mededeginengin maggin jak ham.

24 Arig lo, ham malamin sepa huk sën ham nevong wirek gAnutu ggooin ham rak tu yi ngaa lo.

Gagek Rak Maluh Los Avëh Sën Denedo Bu Lo

25 Log ham lok tepék in avëh avö vu sa lok ham kapiya nebë, "Yoh vu bë déjàk maluh ma nama?" Mehöbög su tatekin ngaa saga vu sa rë, rëk mu vo semusën vu sa in bë sa gevong yi huk nivesa, om sa bë nanér sengo sa gaǵek ti jak avëh avö lo.

26 Sa kwaǵ nevo bë: Vu buk sagi ngaa maggin netök vu hil, om maam ham ngo medo bu nabë sën ham nedo gwëbeng agi.

27 Nabë ǵeko avëh ggovek, og su kwam bo nabë gejuuk yi. Gaķ nabë su ǵeko avëh rë, og su gesero avëh nabë gweko.

28 Rëk mu nabë gweko avëh, og su gevong ngaa nipaya rë. Genabë avëh avö jak maluh, og su vong ngaa nipaya rë. Gaķ mu maluh los avëh sën deneko sir lo, og rëk degeko maggin vu dob sënë, lob sa bë ngaa nebë sënë su natök vu ham.

29 Arig lo, sa nanér nebë sënë vu ham in buk dus rak. Om alam sën los venëj lo degevong huk vu Mehöbög nabë alam sën venëj ma lo.

30 Galam sën denesu in hir heljëng lo degevong huk vu Mehöböp nabë alam sën su denesu rë lo. Galam sën denepisek in ngaa nivesa tök vu sir lo, degevong huk nabë alam sën su denepisek rë lo. Galam sën denebago ngaa lo degevong huk vu Mehöböp nabë alam sën hej kupek ma lo.

31 Galam sën denevong huk in ngaa dob yi lo, og su degelë ngaa dob yi nabë hir ngaanon. In hil arak ni bë dob sënë rëk pekwë yi menatu agga ngwë jak yönö.

32 Sa niğ lël bë ham su kwamin na ngahi. Mehöti sën su neko avëh rë lo, og kwa neya vu Mehöböp yi huk timu in bë Mehöböp kwa vesa in yi.

33 Gak mehö sën neko avëh lo, og kwa neya vu ngaa dob yi in bë venë kwa vesa in yi,

34 lob kwa neya luu luu. Gavëh bu ma avëh avö, og yoh vu bë kwa na vu Mehöböp yi huk timu megevong huk in bë navi los ayo yö gëp niröp. Gak avëh sën neraķ maluh lo, og kwa neya vu ngaa dob yi benevong huk in bë regga kwa vesa in yi.

35 Senér gägek sënë in bë dok vu ham beham medo nivesa. Sa su hevong in bë deginengin ham rë, gak sa bë ham medo niröp begwevong Mehöböp yi huk noh vu buk, gengaa ngwë su geko ham kwamin seggi.

36 Nabë mehöti kwa neya luu luu bë maķ nevong paya vu nalu in nedo rot bavëh bu rak, gak ahë ving bë jak maluh rëk ma gedenejom yi ahon rot, og maam mehö sënë gevong noh vu yö kwa. Nabë gevong bavëh avö sënë jak maluh, og ggovek, mehö sënë su nevong ngaa nipaya rë.

37 Rëk mu nabë ngaa ti su vong newa newa lok yi rë gesu kwa neya luu luu rë, gak ayo niwëek genér

vorot bë nalu yö medo bu, og yiķ ggokek, nevong nivesa.

³⁸ Nebë saga om nabë mehöti gevong menalu jak maluh og nivesa. Log mehöti bë najom nalu ahon gesu jak maluh rë, og nivesa rot.

³⁹ Nabë avëh ti regga yö nahën nedo mala vesa, og mala sepa regga timu. Rëk mu nabë regga nadiik gevongin bë jak maluh ngwë, og jak. Rëk mu jak maluh sën nesepa lok Mehöbëp lo ti.

⁴⁰ Rëk mu sengo kwaǵ nevo nebë: Nabë medo meris, og rëk kwa vesa rot. Lob sa kwaǵ nevo nebë Anutu yi Anon Vabuung nedo ving sa bevo kwa vu sa.

8

Reggu Sën Denetung Netu Seriveng Vu Anutu-kuungsën Lo

¹ Log ham lok tepék in reggu sën denetung netu seriveng vu anutu-kuungsën lo lok ham կapiya. Yönöñ, “Hil los kwad!” rëk mu hil kwad nevong mehil nehako hil rak, gak bë hil ahëd geving mehönon og saga sën nevong behil nekedi los nid wëek.

² Nabë mehöti kwa bo nabë yö neraķ ngaa pin ni ggokek ya, og mehöti saga yö nahën gesu kwa tök rak yönöñ rë.

³ Gaķ nabë mehöti ayo ya timu vu Anutu, og Anutu rak ni bë yi mehö saga.

⁴ Om sa bë nanér gagek jak reggu sën deneitung netu seriveng vu anutu-kuungsën lo nabë: Hil arak ni bë anutu-kuungsën sënë su ngaanon rë. Besu anutu ngahi denedo rë, gaķ yiķ Anutu perurek timu nedo.

5 Yönon, ngaa ngahisekë denedo ggëp yagek los dob, lob alam dahis denenér sir nebë anutu lo. Kë', anutu los mehöböp ngahisekë nebë sënë denedo,

6 rëk mu hil narak ni bë Anutu timu nedo, sën hil Amad Anutu sogek. Ngaa pin degwajsekë yi, gehil degwad yi. Geyik Mehöböp perurek timu nedo, sën Yesu Kerisi, beyö tung ngaa pin. Behil nado malad-tumsën rak yi.

7 Rëk Kerisi-yi-alam vahi su derak gagek sënë ni rë, om sir la nahën denekuung bë anutu-kuungsën denedo. Om sën nabë dega reggu sën alam dahis denetung netu seriveng vu anutu-kuungsën lo, og denelë bë ngaanon, lom ayo neggönengin gekwaj nevo bë ngaa nipaya neggëp vu sir.

8 Yönon, Anutu su nelë nos sën hil naha lo lom nelë hil paya ma nivesa rë. Nabë hil nid dëlin nos vahi, og saga su rëk semu hil rë. Log bë hil aga reggu pin, og hil su rëk nid paya jak rë.

9 Rëk mu ham gwegin ham. Nabë ham nevong ving Anutu niwëëk beham yoh vu bë gwa reggu saga, rëk mehö sën su nevong ving niwëëk rë lo bë gelë ham geham gwa, og ham rëk gwevong paya vu yi bengaa nipaya rëk kepë yi.

10 Hong mehö sën gerak gagek ni ggoveke! Nabë gena medo gegwa reggu gëp anutu-kuungsën yi dub, genabë mehöti sën ayo neggönengin lo gelë hong, og mak rëk gwevong bemehö saga ga anutu-kuungsën yi seriveng geving.

11 Gwelë! Hong mehö los kwam, rëk nabë gwevong nabë saga, og rëk gebasap mehö sën Kerisi diik in yi lo ti berëk mala nama in ayo neggönengin.

12 Bë ham gwevong nabë saga, lob ham arimin

lo vahi sën ayoj neggönengin lo degelë bedegevong ngaa sën ayoj neggönengin lo, og ham nevong paya vu sir gevuu Kerisi ving.

¹³ Om nabë nos los reggu sën sa naха lo nekepë arig lo, og maam sa su rëk ağa nah gökin rë rot besa nadiik, in sëk gevong bengaa nipaya kepë arig lo.

9

Paulus Kwa Vesa In Su Nekö Monë Rak Huk Sinarë Rë

¹ Maň setu mehöti yi ngaa meris-a? Ma sa su sinarë ti rë? Maň sa su halë hil Mehöböp Yesu rak malag rë? Gehuk sën sa nehevong vu Mehöböp lo, maň su anon ham rë?

² Yönon maň mehö la su derak sa nig bë sa sinarë ti rë, rëk mu ham og ham ngo rak ni, in ham vong ving rak sa gagék, lob saga tato rangah bë Mehöböp yi sinarë sa.

³ Kë'! Loň senér yah vu alam sën denenér pelë rak sa lo bë:

⁴ Maň su yoh vu bë Kerisi-yi-alam dedok vu he medebo nos los bël kul vu he rë genama?

⁵ Ma mak su yoh vu bë he gako Kerisi yi avëh medenatu he venëmin in degeko dok geving he nabë sën sinarë vahi geMehöböp ari lo losho Pita denevong-ë rë?

⁶ Gemak alu Barnabas ngo luu mu, balu su ayoh vu bë gevuu huk navimin yi geKerisi-yi-alam dedok vu aluu rë?

⁷ Om maň alam-begö-yi tena denebago yö hir nos los tob gengaa begö yi in bë degevong begö jak-a? Ma! Alam-begö-yi su denevong nebë saga rë! Log mehö sën nevaroh huk wain lo, og yö nekö

anon menegga. Log mehö sën negin burmakau lo, og nepip hir rur menenum.

⁸ Om gägek sën sa nanër agi lo, og su mehönon meris yö hir gägek rë, gaڭ dekevu meneggëp lok Horek ving.

⁹ Moses kevu gägek meneggëp lok yi horek bë, “Bë burmakau gevong huk mebakë wit* lu ngaa, og su genaduu avi.” Maڭ Anutu yö nér rak burmakau mu,

¹⁰ ma nenér rak hil mehönon ving-a? Gaڭ yïk nenér gägek sënë rak hil mehönon ving! In mehö sën nevong huk menejeliin dob lo nevo kwa in nos bë anon dok, gemehö sën nepelubin wit* gahis vër lo medo nevo kwa in in rëk ga geving.

¹¹ Nebë saga, om he nehevong huk in bë adok vu ham anomin, om yïk yoh vu bë ham dok vu he navimin megwevong nos los ngaa dob yi vahi vu he!

¹² Gaڭ ham nelok vu alam vahi nebë saga, om yoh vu bë ham dok vu he mekesuu sir. Rëk mu he haڭ Bengö Nivesa yön vu ham, log he nado los maggin gehe su nehaڭ ngaa vu ham rë, in he nimin lël bë he su agërin Kerisi yi Bengö Nivesa in ham.

¹³ Alam sën denevong huk lok dub-vabuung-böp lo, og deneko hir nos los reggu teka vër in jepö medenegga. Ma ham su rak sënë ni rë?

¹⁴ Om sën Mehöböp nér gägek nare vorot bë alam sën denevong yi huk medenenér Bengö Nivesa rangah lo, og degeko ngaa sën dok vu navij lo vu Kerisi-yi-alam sën denanér Bengö Nivesa rangah vu sir lo.

¹⁵ Rëk sa su haڭ ngaa ti nebë sënë vu ham rë.

Log gwëbeng sënë ving og sa su ƙevu ƙagek sënë in bë ƙako ngaa nabë sënë vu ham rë, log sa su rëk pekwë sa megaƙo rë, gak sa kwağ vesa rot in sa su nehaƙo ham ngaa saga rë. Om nabë sa nadiiƙahég menadiiık na, og ggovék gesa su rëk ketag nos lu ngaa vu ham rë.

¹⁶ Sa su nehaƙo bengög rak in sën sa nanér Bengö Nivesa rangah agi rë, in Anutu vo huk sënë vu sa lob sa su yoh vu bë gevuu na rë. Gak nabë sa gevuu na gesa su nanér Bengö Nivesa rangah rë, og gëp in sa!

¹⁷ Bë sengo gevong huk sënë noh vu sengo kwağ, og mak sék ƙako monë jak. Rëk mu sa su kwağ nevo huk sagi behooin sa rak in bë sa gevong rë, gak Anutu yö vo lok ya sa nemag om sa su yoh vu bë gevuu na rë.

¹⁸ Om sa su haƙo nyëvewen ti rak rë, gak sa haƙo nyëvewen nebë sënë: Ngaa sën seyoh vu bë ƙako jak Bengö Nivesa lo, og yiƙ sa su nehaƙo rë gema. Sa nanér Bengö Nivesa sënë vu alam nyëmasen beyik sa nyëvewen lo ggovék sënë.

Paulus Tu Alam Pin Hir Hur-huk-yi

¹⁹ Su mehöti yi hur sa rë! Rëk sengo nehevong sa tu alam pin hir hur in bë sa ƙako alam ngahisekë nom.

²⁰ Om sën sa hevong sa tu alam Yuda ti rak alam Yuda malaj in bë segerin alam Yuda nom. Rëk Moses yi horek sën denesepa lok lo su nejom sa ahon niwëek rë, gak sa nesepa lok yi horek rak malaj in bë sa ƙako sir nom vu Anutu.

²¹ Log sën sa nado ving alam sën su denesepa lok Moses yi horek rë lo, og sa nesepa lok hir aggata

in bë sa ǵako alam sën Moses yi horek main sir lo nom vu Anutu. Rëk sënë su nebë sa hevuu Anutu yi horek rë, gaǵ sa nesepa lok Kerisi yi horek.

²² Log sën sa nado ving alam sën ayoj neggonengin ngaa lo, og sa nahönengin ngaa nebë saga ving in bë sa ǵako sir nom. Gesa nesepa lok alam pin vahaj in bë sa ǵako sir vahi nom.

²³ Sa nehevong huk pin sënë in bë Bengö Nivesa na menoh vu nyëg pin geBengö Nivesa rëk semu sa geving.

Hil Serög Niwëek Begako Madub-kesuusën-yi

²⁴ Ham rak ni bë alam sën deneserög in bë dekesuu sir lo, sir pin deneserög, rëk mu sir timu nekesuu meneko ǵupek. Om ham gwevong nabë saga! Ham serög niwëek in ham kwesuu megweko ǵupek-yagek-yi.

²⁵ Lob alam pin sën denevongin bë dekesuu sir vahi lo, og denejom sir ahon gemedo denetahu sir rak buk. Denevong nebë sënë in bë degeko madub sën mehonon denero rak kele ris, berék meran na pevis lo, gaǵ hil og hil nehevong in bë ǵako madub nivesa sën medo degwata lo.

²⁶ Om sa neserög, og sa su neserög gemalag malag rë; gesa napëeng mehö ngwë, og sa su nehetë nemag meneketul nyëg meris meris rë.

²⁷ Sengo netahu sa lok ngaa maggin in bë navig gengoin. In bë sëk nanér balam vahi denam log tum Anutu juuk sa besa medo tamu.

10

Hil Gegin Hil In Pelépinsën Rëk Kepë Hil

¹ Arig lo, sa bë nanër vu ham nabë beggob neyoh vavunë meneli hil ḱenud lo ya wirek lob Loo-ḳök ruu yi ya vahi vahi gedeyoh tewit medeya.

² Log sir pin deripek bël rak beggob los loo nebë saga benetato bë detu Moses yi alam.

³ Lob sir pin degga nos sën Anutu yi Anon Vabuung vong yam lo,

⁴ gesir pin denum bël sën Anon Vabuung vong yam lo. Denum bël sën Anon Vabuung vong meneya ving sir beverup lok ḡelönǵ lo, lob ḡelönǵ saga yiń Kerisi.

⁵ Rëk ma gesir ngahisekë denevong ngaa nipaya bAnutu ahë sengën vu sir, om sën kevoх sir mesekëj neggëp nyëg yu meris meris.

⁶ Lob ngaa pin sënë tato vu hil bë hil su malad anon in ngaa nipaya nabë sën malaj anonin agi.

⁷ Geham su sepa doķ anutu-kuungsën yi ngaa nabë sën sir la denevong wirek-ë. In gägek nér neggëp lok Anutu-yi-ḳapiya nebë, “Alam Israel to denedo in bë dega los denanum log mëm dekedi rak in bë dedöö medejak sir.

⁸ Log hil su gevong baggëb nabë sën sir la denevong wirek besir 23,000 malaj ma hes ti lo.

⁹ Gehil su seggi Mehöböp nabë sën sir la deseggi wirek lob nyél gga sir bemalaj ma lo.

¹⁰ Geham su gwevong ayemin vu Anutu nabë sën alam la denevong ayej vu wirek lob Anutu vong yi angër ya kevoх sir bemalaj ma lo.

¹¹ Ngaa pin sënë töķ vu alam Israel in bë mehönon pin dejak ni, lob gägek sënë neggëp lok ḁapiya in bë bo kwa vu hil mehönon sën hil nado gwëbeng gedob vongin govek na agi.

12 Om mehö sën yö kwa nevo yi bë nare niwëëk lo geigin yi nivesa in rëk bës.

13 Seggisën sën netök vu ham lo, og saga su agga ngwë rë, gak yiķ luho seggisën sën netök vu alam pin lo neggëp ti. Rëk Anutu su mehö kwa luu menetetuhin ham rë, om rëk gérin seggisën sën rëk kesuu ham nimin wëëk lo in ham. Gak nabë seggisën natök vu ham, og rëk Anutu tato aggata in ham noh nenga in geham bare niwëëk gesu ngaa nipaya kepë ham.

*Hil Su Ayoh Vu Bë Tamuin Anutu Luho Memö
Nipaya Dok Ti Rë*

14 Arig lo! Sahëg neving ham om ham gweruu demimin vu anutu-kuungsën yi ngaa geham beya in.

15 Ham alam los kwamin, om senér vu ham geham ngo rëk seggi sa gágek.

16 Kap los semusemu sën hil najom rak los ahëd nivesa vu Anutu lo, sënë vo Kerisi nikök ggelek hil besupin hil lok ti ma ma? Log brët sën hil nedebu ggelek hil lo, mak sënë vo Kerisi navi ggelek hil besupin hil lok ti ma ma?

17 Yiķ brët timu, rëk supin hil ngahisekë lok ti behil atu anon timu, in yiķ hil pin naha brët timu.

18 Ham kwamin bo alam Israel rë. Sën denetung seriving rak ya jepö log denegga vewen lo, og denetung in bë ngupin losho Anutu sën yi jepö agi dok ti ma ma?

19 Ma senér va sënë? Senér bë anutu-kuungsën yi seriveng ngaa anon-a? Ma senér bë anutu-kuungsën yö ngaa anon-a?

20 Ma! Senér bë ngaa sën alam dahis denetung seriveng vu lo, saga denetung vu memö nipaya, gak su denetung vu Anutu rë. Lob sa bë ham los memö nipaya saga su ngupin ham dok ti.

21 In ham su yoh vu bë nanum dok Mehöböp yi kap genanum dok memö nipaya yi kap geving rë. Log ham su yoh vu bë gwa nos jak Mehöböp yi tevor gegwa jak memö nipaya hir tevor geving rë.

22 Mak bë hil gevong beMehöböp ahë sengën vu hil-a? Gemak hil nid wéek kesuu yi?

Hil Gako Anutu Arë Jak Noh Vu Buk

23 Yönon! “Ngaa pin og yoh vu bë hil gevong” rëk mu ngaa pin su rëk dok vu hil rë. Kë! “Ngaa pin yoh vu bë hil gevong”, rëk ngaa pin su nevong niwéek vu hil sén Kerisi-yi-alam lo rë.

24 Mehöti su kwa bo nabë gegín yi jak ngaa nivesa, gak ham pin kwamin bo alam vahi beham gwégin sir nivesa.

25 Reggu sén ham nebagó ggëp maket lo, og ham gwa. Ham su kwamin na ngahi begwevong tépék in nabë, “Anutu-kuungsén hir seriveng ma ma?”

26 In hil arak ni bë, “Dob sénë los ngaa pin sén nedo dob-ë, yiék Mehöböp yo ti yi ngaa pin.”

27 Nabë mehöti su vong ving Yesu rë, rëk tahi ham bë ham na megwa nos geving yi, lob ham kwamin bo nabë na, og ggovek. Ham na megwa ngaa sén gevong vu ham lo, geham su kwamin na ngahi begwevong tépék in.

28 Rëk mu nabë mehö ngwë nanér vu ham nabë, “Sénék reggu seriveng anutu-kuungsén yi!”, og ham kwamin bo mehöti sén nér gágek vu ham aga beham su gwa, in ayo neggoneng in.

²⁹ Degwa sën senér bë ham su gwa reggu agi lo su neggëp vu ham rë, gak neggëp vu mehö sën ayo neggöneng in lo. Log nabë sa kwaǵ bo anutukuungsën yi seriveng nabë ngaa meris, og sa su rëk ga rë, in mehö sën ayo neggöneng in lo rëk kwa na ngahi megelé sa paya.

³⁰ Rëk mu nabë sa najom jak na vu Anutu los ahég nivesa in reggu geséga, og alam sën ayoj neggöneng in lo rëk denanér ǵagek nipaya jak sa in va?

³¹ Om dok buk sën ham gwa ma ham nanum, ma ham gwevong ngaa ti lo, og ham gwevong ngaa pin sënë in bë geko Anutu arë jak.

³² Ham kwamin bo alam pin, alam Yuda los alam Grik, gAnutu-yi-alam, beham su gwevong ngaa sën negelu vahaj bengaa nipaya nekepë sir lo.

³³ Ham gwevong nabë sën sa nehevong lo. Sa nehevong ngaa pin in bë alam pin degelé nivesa. Sa su nehevong in bë dok vu sa rë, gak sa nehevong ngaa pin in bë dok vu alam pin bedegérin sir nom vu Anutu.

11

¹ Ham gwevong ngaa mesepa dok sa vahag nabë sën sa nesepa lok Kerisi vaha.

Avëh Degenum Yuj Medenajom Jak

² Ham nevong nivesa, in ham ngo medo nesepa lok ǵagek sën sa haǵo meyök nér vu ham wirek lo menejom ahon.

³ Rëk sa hevongin bë ham jak ni nabë Kerisi tu maluh pin alaj, gemaluh detu venéj ala, gAnutu tu Kerisi ala.

4 Om nabë maluh ti genum yu in najom jak, ma nanér Anutu yi gaégek rangah, og mehö saga ko yi rak kesuu ala.

5 Log nabë avëh ti su genum yu rë genajom jak ma, nanér Anutu yi gaégek rangah, og ko yi rak kesuu regga in nevong paya nebë saga, genabë nakér yu mepepaab jak og nevong paya nebë saga ving beyik luho neggëp ti.

6 Gak nabë avëh ti su genum yu rë, og ham kweping yu viis na. Rëk nabë ni nemumin bë su keping yu ma nakér yu na rë, og maam yik genum yu.

7 Gaék maluh og su degenum yuj in Anutu semu sir nebë yi in tato nabë Anutu mehö los niwëëk, rëk avëh og tato nebë maluh los niwëëk bekesuu yi.

8 In Anutu su semu maluh rak avëh rë, gaék semu avëh rak maluh.

9 Log Anutu su tung maluh in bë gadu avëh rë, gak tung avëh in bë gadu maluh.

10 Nebë saga, om avëh yo degenum yuj in tato nabë deneggurek reggaj babuj, bangér lo degelë.

11 Rëk mu avëh su yoh vu bë yo gegín yi genidëlin maluh rë, log maluh su yoh vu bë yo gegín yi genidëlin avëh rë, gak detu Mehöböp yi alam, om luho dedok vu sir vewen vewen.

12 In Anutu semu avëh rak maluh kweben, lok mëm avëh deneko maluh. Rëk mu degwa vu Anutu.

13 Ham ngo nanér rë. Nabë avëh su genum yu rë genajom jak vu Anutu og mak sënë nivesa?

14 Gaék nipaya, in hil maluh gavëh hil aggata tato vu ham nebë: Nabë maluh ti yu viis duk ading rot

kesuu avëh, og rëk ni namum.

¹⁵ Gāk nabë avëh gevong beyu viis dūk ading, og sagak yi vuneksën nivesa. In Anutu yö tung bë yu viis dūk ading in genum yu jak.

¹⁶ Gāk nabë mehöti bë mehoo gagek sënë menanér gagek jak pangsen, og su yoh vu rë, in he los Anutu yi dub pin nehevong nebë sënë.

Alam Korint Devasap Pasa

¹⁷ Log sa bë nanér horek vahi vu ham, rëk sa su rëk gāko ham arëmin jak in ngaa nipaya sën ham nevong agi rë. In ham nesupin ham in bë ham najom jak, lob ngaa nipaya neverup lōk saga kesuu ngaa nivesa sën ham nevong lo.

¹⁸ Sa hango bë buk sën ham nesupin ham lo, og ham nevasuh ham ya yu ngahi, lob sa kwāg nevo bë mak sagāk yönö.

¹⁹ Kë! Māk ham nevasuh ham nebë saga in bë tato alam sën denedo nivesa lōk ham lo medenatök nam rangah.

²⁰ Om nabë ham ngupin ham nabë sënë, og ham su yoh vu bë gwa Pasa niröp rë.

²¹ In ham nesupin ham in bë ham gwa Pasa, rëk ma geham nevong newa newa meham ti ti ngo newa ham nos lōk yah ham. Log mehö ngwë medo denediikahëj, log ngwë denenum wain pangsen medenekeyevin.

²² Ham nevong nebë saga in va? Māk ham su bömin nedo in bë ham gwa los nanum dok rë? Māk ham kwamin vo Anutu-yi-alam sënë bë ngaa meris, om sën ham nevong nimumsën vu sir vahi sën hej nos nemain sir lo? Sëk nanér nabë va vu ham-a? Māk sa gāko ham arëmin jak-a? Ma rot!

Sa su rëk gaço ham arëmin jak in ngaa nabë sënë rë.

Mehöböp Yesu Vo Pasa Vu Yi Hur Maluh

²³ In sa hako gagek sënë vu Mehöböp behaço yök vu ham wirek nebë: Lok buk sën Yudas nér Yesu rangah vu alam-begö-yi lo, lob Yesu ko brët rak

²⁴ bejom rak los kwa vesa ya vu Anutu gedebu, log nér bë, “Sa navig sënë! Sa hevong in bë dok vu ham! Ham gwevong nabë sënë in kwamin bo sa.”

²⁵ Deggag govek log ko kap rak nebë saga benér bë, “Wain sënë tato bë sejoo gagek mewis ving ham rak sa nig kök meneggëp. Dok buk sën bë ham nanum sënë, og ham gwevong nabë sënë in kwamin bo sa.”

²⁶ Log nabë ham gwa brët los nanum dok kap sënë, og sagaç ham tato rangah bë Mehöböp diik in ham. Lob ham gwevong nabë sënë rot bena berup dok buk sën Yesu duk nom gökin lo.

Mehöti Gevong Paya Vu Pasa Og Rëk Natök Jak Nyëvewen

²⁷ Om sën nabë mehöti su jak ni nivesa rë geyö ga Mehöböp yi brët sënë los nanum dok kap sënë meris mu, og vasap Mehöböp navi los nikök bengaa nipaya neggëp vu yi.

²⁸ Alam pin ti ti yö kwaj bo ayoj medegero rë, lok mém dega brët sënë los denanum dok kap sënë.

²⁹ In mehöti bë ga los nanum jeggin jeggin gesu geko Mehöböp navi jak rë, og nevong ngaa nipaya berëk natök jak nyëvewen.

³⁰ Yik rak degwa sënë sën ham vahi sekëj nema genij neraç gevahi denediik.

³¹ Gaķ bē hil ti ti ngo kwad bo ayod megero, og Anutu su rēk gevong nyēvewen natök vu hil rē.

³² Gaķ nabē Mehöbōp bo nyēvewen vu hil nabē saga, og nevong in bē hil navid gesang bagérin hil in hil su malad nama geving alam sēn denesepa lok aggata-dob-yi lo.

³³ Nebē saga om arig lo, nabē ham ngup ham in gwa Pasa, og ham gwegin ham vahi rē, lok mēm ham gwa dok ti.

³⁴ Nabē mehöti nadiikahē, og yö ga nos gēp yi beggang borot, in nabē ham ngupin ham og ngaa nipaya su gēp vu ham. Log gagek vewen yö nahēn neggēp, om senök berup vu ham rē lok mēm sa ġero.

12

Anon Vabuung Yi Semusën Aggagga

¹ Log arig lo, sa bē ham su kwetul dok in Anon Vabuung yi semusën.

² Ham ngo rak ni ggovek bē, wirek sēn ham ngo nahēn alam dahis lo, og ham ayomin tee yi in anutu-kuungsēn sēn su yoh vu bē bengwēng rē lo beham nesepa lok sir.

³ Om sēn sa bē ham jak ni nabē: Bē Anutu yi Anon Vabuung medo dok mehöti bedok vu yi in gagek, og mehö saga su yoh vu bē nanér nabē Anutu nelē Yesu paya rē. Log alam sēn Anon Vabuung su nelok vu sir in gagek rē lo, og su deyoh vu bē denanér nabē, “Yesu yi Mehöbōp!” rē.

⁴ Log Anon Vabuung yi semusën aggagga neggēp rēk yi Anon Vabuung timu nedo.

5 Log hil huk aggagga sën hil gevong vu Mehöböp lo neggëp, rëk yiķ Mehöböp perurek timu nedo.

6 Log aggata aggagga neggëp in bë hil sepa dok megevong yi huk, rëk yiķ Anutu timu sënë sën nevong niwëëk vu alam pin bedeyoh vu bë degevong.

7 Lob Anon Vabuung nevo semusën aggagga ggelek Kerisi-yi-alam pin ti ti in bë dok vu sir pin.

8 Kë! Yiķ Anon Vabuung nevong semusën vu mehöti in bë nanér gagek los kwa. Log yiķ Anon Vabuung timu sënë nevong semusën ngwë vu mehö ngwë in bë tatekin gagek degwa.

9 Log yiķ Anon Vabuung timu sënë nevong bemehö ngwë ayo neya timu vu Yesu niwëëk beyoh vu bë gevong huk niwëëk. Geyik Anon Vabuung timu sënë sën nevong bemehö ngwë neyoh vu bë gevong balam nijraksën nijvesa jak.

10 Log ngwë ko niwëëk vu Anon Vabuung in bë gevong ngaa böp böp, gengwë ko kwa in bë seggi ngaahur aggagga mejak nij nabë nijvesa ma nijpaya. Log Anon Vabuung vong benyëg ngwë ayej verup mehö ngwë avi, gemehö ngwë ko kwa vu bepekwë ayej saga lo yam rangah.

11 Ngaa pin sënë degwa vu Anon Vabuung yö timu rëk mëm nevo ggelek alam ti ti yoh vu yö kwa.

Hil Pin Atu Navid Timu Rëk Mëm Len Ti Ti Lo

12 Mehönon navij timu rëk mëm navij len ti ti lo neggëp. Lok mëm navij len ti ti lo supin yom tu navij timu. Lob yiķ Kerisi-yi-alam lo pin supin yom tu Yesu anon nebë saga ving.

13 In hil pin aripek bël rak Anon Vabuung timu sënë behil atu anon timu. Hil Yuda los Grik, hil sën

atu alam ngwë hir ngaa meris lo, gehil sën hil ngo nehegin hil lo. Anon Vabuung timu sënë gwang ya hil pin ti ti ayod.

¹⁴ Hil navid su len timu rë, gak yi ngaa los arë arë neggëp.

¹⁵ Om mak vaha rëk nanér nabë, “Sak su nema rë om su navi len ti sa rë!” Nabë nanér nabë sënë og hen gagek anon ma, gak yiķ navi len ti.

¹⁶ Log mak nenga rëk nanér nabë, “Sa su mala rë, om su navi len ti sën sa-ë rë!” Nabë nenga nanér nabë sënë, og hen gagek anon ma, gak yiķ navi len ti.

¹⁷ Nabë hil navid pin yiķ hil malad, og hil rëk gango gagek nabë va? Log nabë hil navid pin yiķ hil nengad, og hil rëk pamu ngaa nabë va?

¹⁸ Rëk hil navid su nebë sënë rë, gak Anutu yö tung len ti ti lo nedo rak hil navid yoh vu yö kwa.

¹⁹ Nabë hil navid len ti ti pin neggëp ti, og rëk hil navid soğek medo tena?

²⁰ Rëk su nebë sënë rë! Gak hil navid len ngahisekë neggëp log hil navid yiķ timu.

²¹ Om hil malad su yoh vu bë rëk nanér nabë nilëlin hil nemad rë. Log hil yud su yoh vu bë rëk nanér nabë nilëlin hil vahad rë.

²² Gak hil narak ni bë hil navid len vahi sën su nijwëek rë lo, og nabë su demedo rë, og hil navid su yoh vu bë medo rë, gak rëk nama!

²³ Log hil navid len vahi sën hil nid nemumin lo, og hil nehaço rak menaröp tob nivesa vesa lok. Log hil navid len vahi sën su malangeri rë lo, og hil navunek vu pangşën.

²⁴ Log hil navid len vahi sën nivesa lo og hil su nekebu rë. Rëk mëm Anutu nesupin hil navid len

ti ti pin revuh ti yoh vu kwa, log nevong behil nesemu len ti ti sën su malangéri rë lo menehero.

²⁵ Vong nebë sënë in bë hil navid len ti ti su debasuh sir rë, gaķ demedo jevuh ti mededoķ vu sir nivesa.

²⁶ Log nabë hil navid len ti gesang, og nesang yoh vu hil navid pin. Genabë hil semu len ti, og len ti ti pin kwaj vesa.

²⁷ Om yiķ Kerisi navi ham geham pin tu navi len ti ti lo.

²⁸ Lob Anutu ggooin Kerisi-yi-alam rak in bë degevong yi huk. Ggooin sinarë rak muginsën, lob mêm ggooin alam-denenér-ǵagek-rangahsën rak netu luu, log tatovaha netu lõö. Log alam sën denevong ngaa bōp bōp lo ggökin, log alam sën denevong alam niraksam sën nijsa neraķ lo ggökin sënë, lob alam sën denelok vu alam lo, galam ggev sën denegin huk pin lo, galam sën alam nyēg ngwë ayej aggagga neverup avij lo.

²⁹ Gaķ sir pin su detu sinarë rë, gesir pin su detu alam-denenér-ǵagek-rangahsën rë. Gesir pin su detu tatovaha rë. Gesir pin su deko niwëek in bë degevong ngaa bōp bōp rë.

³⁰ Gesir pin su deko niwëek in bë degevong alam niraksam sën nijsa jak rë. Genyēg ngwë ayej aggagga su neverup sir pin avij rë. Gesir pin su deyoh vu bë depekwë ayej saga lo nam rangah rë.

³¹ Rëk mu ham malamin sepa semusën bōp bōp sën senér mugin lo pangasen. Log sa bë tato aggata nivesa ti sën kesuu aggata pin lo vu ham.

13

Aggata Sën Hil Ahëd Geving

¹ Nabë sa nanér gagek dok mehönon ayej ti ti lo, gedok angér ayej geving, rëk mu sa su ahég neving mehönon rë, og sék gevong dedun meris mu nabë pedideng los ggageng nesu.

² Log nabë seyoh vu bë nanér Anutu yi gagek rangah los sejaç gagek sën neggëp vunsën lo degwa pin ni venuh, genabë sejaç ngaa pin ni, genabë sayog na timu vu yi niwëek ata beseyoh vu bë nanér kedu meseyesin yi megeto mena, rëk mu nabë sa su ahég neving mehönon rë, og setu ngaa meris.

³ Log nabë sebo sa ngaa pin gelek alam-kupek-masën, ma nabë sa gevong navig na in nengwah ga besa nadiik, rëk mu sa su ahég neving mehönon rë, og ngaa pin sënë su yoh vu bë dok vu sa rë.

⁴ Bë mehöti ahë geving mehönon yönö, og nejom yi ahon gesu nevo lok yah nipaya nyëvewen vu alam sën denevong vu yi lo rë, gak nevong ngaa nivesa mu vu sir. Mehö nebë sënë su ayo nesis yi vu mehö ngwë in hir ngaa nivesa rë, gesu netee yi rak menenér gagek paang paang rë, log su nekö arë rak rë.

⁵ Log mehö nebë sënë su nevong bemehö ngwë ni nemum rë. Gesu kwa neya vu yi ngaa pangşën rë, gesu yi mehö ahë sengën rë, gesu kwa nevo ngaa nipaya sën denevong vu yi lo rë.

⁶ Log mehö nebë sënë su kwa vesa in ngaa nipaya rë, gak kwa vesa in Anutu yi gagek anon.

⁷ Su pevis menelë mehö ngwë nebë mehö nipaya rë, gak kwa nevo bë mak mehö nivesa berëk gérin yi megevong ngaa nivesa, lob nejom yi ahon menekerë maggin pin sën netök vu yi lo.

⁸ In ahë vingsën su rëk nama na rë, gak yö rëk

gëp degwata! Gač mëm huk sën hil nanër Anutu yi gagek rangah lo, mu sën rëk nama na. Genyeg ngwë ayej su rëk berup hil avid gökin rë, genčaa pin los kwa sën hil narak ni gwëbeng agi rëk natu ngaa meris.

⁹ In gwëbeng hil narak ngaa vahi mu ni. Log Anutu su tatekin kwa pin los dahis vu hil rë, gač vahi yö nahen neggëp vu yi.

¹⁰ Gač vu tamusën gAnutu gero ngaa pin beniröp jak, og huk pin sën hil nehevong teka teka agi rëk nama na.

¹¹ Wirek sengo nahen hurmahen og vu buk saga sa nanër gagek nebë hurmahen. Loč mëm sa böp rak, lob sa hevuu ngaa hurmahen yi ya.

¹² Kë! Log gwëbeng hil nehalë ngaa pin paya paya nebë sën hil nehalë malad lok dubdub malačenu ti, om su neggëp rangah rot rë. Rëk mëm vu tamusën og hil rëk galë Anutu anon sogek jak malad. Gwëbeng serač ni teka teka, gač nahub rëk sëk jak ni venuh nabë sën Anutu rak sa niğ-ë.

¹³ Om ngaa löö mu sënë neggëp berék gëp degwata: Sën hil ayod neya timu vu Anutu, gesën hil navo kwad in yi, gahë-vingsën. Rëk mëm ahë-vingsën netu muginsën vu luu sënë.

14

Anon Vabuung Yi Semusën Sënë Netu Muginsën

¹ Om ham malamin sepa ahë-vingsën namugin, lob ham kwamin bo Anon Vabuung yi semusën geving, rëk mu ham kwamin bo semusën ti sënë namugin, sën nebë ham nanër Anutu yi gagek rangah.

² Log mehöti sën alam-nyëg-ngwë ayej neverup avi lo, og su nenér vu mehönon rë, gak yö nenér vu Anutu timu. In mehöti su rak gagek sënë ni rë geyö nenér gagek vunsën rak Anon Vabuung niwëæk.

³ Gaķ mehö sën nenér Anutu yi gagek rangah lo, og nenér vu mehönon menelok vu sir benevo niwëæk vu sir benegadu sir.

⁴ Rëk mehöti sën alam-nyëg-ngwë ayej neverup avi lo, og yö nelok vu yi mu, gak mehöti sën nenér Anutu yi gagek rangah lo, og mëm nelok vu Kerisiyi-alam pin.

⁵ Sa bë alam-nyëg-ngwë ayej berup ham avimin pin, rëk mu sahëg neving pangsen rot bë ham nanér Anutu yi gagek rangah. Mehö sën bë alam-nyëg-ngwë ayej berup avi lo, nabë su pekwë gagek sënë in bë dok vu alam rë, og bengö ma. Gaķ mehö sën nenér Anutu yi gagek rangah lo, og yi mehölos-bengö.

⁶ Om arig lo, nabë senök vu ham balam-nyëgngwë ayej berup savig, rëk sa su nanér gagek mewis la sën Anutu tato vu sa lo rë, gesa su tatekin gagek degwa la vu ham rë, gesa su nanér Anutu yi gagek begëp rangah rë, gesa su navo kwa vu ham rë, og saga su rëk dok vu ham rë.

Hil Nanér Anutu Yi Gagek Dok Ayej In Dejak Ni

⁷ Log yik gevëeg los gita nebë sënë! Nabë hil gevë gevëeg ma angis gita jeggin jeggin, og alam su deyoh vu bë desepa dok raro rë.

⁸ Log nabë degevë biuka rëk su ngu niröp noh vu sën begö yi lo rë, og alam su rëk desemu sir in degevong begö rë.

⁹ Lom ham gägek nebë saga. Nabë ham nanër gägek jeggin jeggin balam degengo dedun mu gesu dejak ni rë, og rëk dejak ham gägek sënë degwa ni nabë va? Ma! Ham gägek saga yö ya meris mu.

¹⁰ Yönon, mehönon ayej ngahisekë rot neggëp dob, lob ti su dedun meris mu rë. Gak yö denengo medenerak degwa ni.

¹¹ Log nabë sa su rak alam sënë ayej ni rë, og rëk degelë sa paya nabë mehö kwa masën ti. Log sëk galë sir paya nabë sir alam kwaj masën.

¹² Lob ham nebë saga. Ham ahëmin neving pangsen bë gweko Anon Vabuung yi semusën, om ham malamin sepa semusën sën neloğ vu Kerisiyi-alam lo namugin.

¹³ Nebë saga, om mehöti sën alam-nyëg-ngwë ayej neverup avi lo, og najom jak vu Anutu nabë bo niwëek vu yi in pekwë gägek sënë betatekin degwa geving.

¹⁴ In nabë sa najom jak vu Anutu doķ alam-nyëg- ngwë ayej, og maķ sanog nejom rak, rëk sa kwaǵ su nesepa lok rë.

¹⁵ Om maķ sa gevong nabë va? Sa kwaǵ nevo nebë sënë bë: Sanog bë najom jak, log sa kwaǵ jak ni geving, og nivesa. Log sanog bë gevong raro, log sa kwaǵ jak degwa ni geving, og nivesa.

¹⁶ Rëk mu nabë anom kwa vesa menajom jak na vu Anutu galam-nyëg-ngwë ayej berup avim, og mehö meris sën nedo ving hong lo su yoh vu bë ngogekin hong jomraksën sënë rë. In nengo dedun rëk su rak hong gägek sënë degwa ni rë.

¹⁷ Yönon, maķ genejom rak megenenér gägek nivesa, rëk mu su getatekin Anutu yi gägek vu

mehö ngwë sagi megelok vu yi rë.

¹⁸ Sa kwağ vesa vu Anutu in alam-nyëg-ngwë ayej neverup savig kesuu ham pin.

¹⁹ Rëk mu nabë sa bare Kerisi-yi-alam malaj dok dub ayo, og sa bë nanér gagek dus nemadvahi mu dok ayej gegagek hus adingsekë dok alam-nyëg-ngwë ayej nök gëp, in su rëk dejak ni rë.

²⁰ Arig lo, ham su medo los kwamin ngök ngök nabë hurmahan. Gaķ mém nabë ngaa nipaya, og mém ham medo ngök ngök nabë hurmahan. Rëk mém ham kwamin bo ngaa nabë alam böp.

²¹ Lok Anutu yi horek, og dekevu meneggëp nebë sënë:

“Mehöböp nér bë,

‘Sa hevong sa gagek vu alam sënë lok ayej rëk ma,
om tum sëk gevong alam sën denevengwëng
nyëg ngwë ayej lo denök in bë denanér sa
gagek vu sir.

Log sëk gevong sa gagek berup alam beggang-bu
ngwë avij geving,

rëk mu rëk nama gesu rëk degevong geving sa
gagek rë.’ ”

²² Nebë saga om hil arak ni bë Anon Vabuung su nevong balam-nyëg-ngwë ayej neverup hil avid in bë tato niwëék vu Kerisi-yi-alam rë, gaķ nevong in bë tato niwëék vu alam dahis. Log su nevong behil nanér Anutu yi gagek rangah in tatekin yi gagek degwa vu alam dahis rë, gaķ nevong in bë tatekin vu Kerisi-yi-alam.

²³ Om nabë alam dahis la ma alam meris la deduk na demedo dub ayo geving ham sën Kerisi-yi-alam lo galam-nyëg-ngwë ayej berup ham avimin

pin, og rëk denanér ham nabë ham yumin vong paya.

²⁴ Gaķ nabë ham pin nanér Anutu yi gagek rangah, galam dahis ti ma mehö meris ti yam nedo ving ham, og ham gagek pin rëk gelu ayo geham gagek pin rëk tato vu nabë nevong ngaa nipaya meneggëp vu yi.

²⁵ Log ham gagek rëk balek yi ngaa nipaya pin sën kwa nevo meneggëp kesii lok ayo lo, lob rëk nadudek gegeko Anutu arë jak genanér rangah nabë, “Yönon rot, Anutu nedo ving ham!”

Hil Su Najom Jak Los Gevong Raro Nikelap

²⁶ Om arig lo, ham gwevong nabë va? Nabë ham ngupin ham dok dub ayo, og huk neggëp vu ham pin. Ti gevong raro, gengwë nanér Anutu yi gagek vu ham, geti tatekin gagek ti sën Anutu tato vu yi lo, galam-nyëg-ngwë ayej berup ngwë avi, log ngwë pekwë gagek sënë in ham jak ni, beham gwevong ngaa pin sënë in bo niwëek vu Kerisi-yi-alam pin.

²⁷ Lob nabë alam-nyëg-ngwë ayej berup mehö la avij, og luu mu degevong, ma mak lõö, og yïk ggovek. Gesu denanér gagek nikelap, gak sir ti ti kedi denanér mesepa dok, log mehö ngwë pekwë hir gagek in alam dejak ni.

²⁸ Rëk nabë mehöti su nedo in bë pekwë alam-nyëg-ngwë ayej sagi rë, og mehö sën bë nanér lo najom yi ahon gesu bengwëng dok dub ayo. Gak yö getah yi na lok mëm nanér yi gagek vu yi geving Anutu.

²⁹ Log alam sën denanér Anutu yi gagek rangah lo, og sir luu ma lõö mu denanér, gesir vahi pin medo degengo hir gagek mekwaj bo.

30 Log nabë mehöti köök nedo, lok Anutu tato gagek ti vu yi avuti, og mehö sën vare nenér gagek lo aye nama.

31 In ham pin ti ti nanér Anutu yi gagek rangah in alam pin dejak gagek ni bebo niwéek vu sir.

32 Galam sën denenér Anutu yi gagek rangah lo deyoh vu bë degegin sir nivesa, gač anoj sën Anutu tung lok sir lo su rëk kehe sir medebengwëng nikelap rë.

33 In Anutu su ahë ving bë hil gevong ngaa jeggin jeggin rë, gač ahë ving bë hil medo revuh. Log ham gwevong nabë sën Anutu-yi-alam pin denevong lok hir dub lo.

34 Avëh ayej nama dok dub ayo gesu debengwëng. Gač dedahun sir nabë sën dekevu meneggëp lok Horek lo.

35 Genabë sir dugin gagek ti degwa bedevongin bë dejak ni, og sir ti ti yo rëk dedok tepék in reggaj gëp bej. Gač nabë avëh denanér gagek dok dub ayo og su yoh vu rë.

36 Ma nebë va? Mač ham tu Anutu yi gagek degwa? Ma ham ngo neko Anutu yi gagek gesu alam vahi deneko ving rë?

37 Nabë mehöti nanér nabë yi mehö-nenér-Anutu-yi-gagek-rangahsën ti ma, nanér nabë ko Anon Vabuung kwa, om nabë yönö, og rëk jak gagek sën sa կеву vu ham-ë ni nabë Mehöböp yi horek.

38 Gač nabë mehöti su rak gagek sënë ni rë, og mač yi su mehö-nenér-gagek-rangahsën ti rë.

39 Nebë saga om arig lo, ham malamin sepa nabë ham natu alam sën denenér Anutu yi gagek

rangah lo, geham su gwérin alam sén nyéğ ngwë
ayej neverup avij lo.

⁴⁰ Rék mu ham jegelin huk pin megwero geham
ghevong megép niröp.

15

Kerisi Diik Ggovek Gekedi Rak Yah

¹ Log arig lo, sa bë bér ham kwamin gökin nah
jak Bengö Nivesa sén senér vu ham lo. Sén ham ko
rak lob ham medo nesepa lok lo.

² Nabë ham vong ving Bengö Nivesa sén senér
rangah vu ham lo yönö, beham medo nesepa
lok, og rék geko ham nom vu Anutu beham medo
malamin-tumsén.

³ Log senér gagék sén sa hako wirek lo vu ham
muginsén. Senér bë Kerisi diik in hil ngaa nipaya
pin yoh vu sén dekevu wirek meneggép lok Anutu-
yi-kapiya lo.

⁴ Log debë yi lok ya bedub. Lok buk netu löö,
lob kedi rak yah ggökin yoh vu sén dekevu wirek
meneggép lok Anutu-yi-kapiya lo.

⁵ Lom tato yi vu Pita mugin, lok mém tato yi vu
yi hur nemadluho-bevidek-luu lo.

⁶ Log mém tato yi ggökin vu hil arid lo ngahisekë
lok ti, sir 500 gela sevök. Lob hil arid lo sénë,
sir ngahisekë rot nahën denedo vesaj gela dediik
ggovek ya.

⁷ Lob mém tato yi vu ari Yakobus, gevü sinarë lo
pin.

⁸ Lok tum mém tato yi vu sa nebë hurmahen sén
pesuv lok atayo, gata su ko yi lok yi buk niröp rë
lo.

9 Yonon, sinarë nyé dahis pin lo arëj neggëp, gak sa k ma! In sa hevong paya vu Anutu-yi-alam, om ma k su yoh vu bë denanér sa nabë sinarë rë.

10 Rëk mu Anutu vo semusën vu sa, lom setu sinarë nebë sën sa nado gwëbeng-ë, lob yi semusën sagi su tu ngaa meris banon ma rë, gak sa nehevong huk bëp menekesuu sinarë pin. Rëk su sengo ti nehevong rë, gak yi k Anutu yi semusën sën nevo vu sa lo, sën yô nevong.

11 Rëk mu sa su nanér gagek agga ngwë rë, gak yi k he sinarë pin nanér gagek rangah neggëp ti, lom ham nevong ving gagek sagi.

Alam Diiksën Rëk Dekedi Jak Nah

12 Lom he nanér gagek rangah rak buk bë: Kerisi diik, lok Anutu nér mekedi rak yah ggökin. Lok nebë va sën ham vahi denenér nebë, “Alam sën denedii k lo su deyoh vu bë rëk dekedi jak nah gökin rë”—ë?

13 Nabë alam-diiksën su rëk dekedi jak nah yonon rë, og Anutu su nér meKerisi kedi rak ving rë!

14 Log nabë Anutu su nér meKerisi kedi rak yah yonon rë, og gagek sën he nanér-ë anon ma, geham ayomin neya timu vu yi meris mu.

15 Om nabë nebë sënë, og he tu alam-gagek-kuungsën menanér rangah bë Anutu nér meKerisi kedi rak yah ggökin, gehe netetuhin ham bë Anutu yi gagek. Gak nabë Anutu su rëk nanér balam-diiksën dekedi jak nah yonon rë, og su nér beKerisi kedi rak ggökin yah ving rë!

16 Yönon, nabë Anutu su rëk nanér balam-diiksën dekedi jak gökin nah rë, og Ånutu su nér beKerisi kedi rak yah ving rë.

17 Log nabë Anutu su nér beKerisi kedi rak yah yönöñ rë, og ham ayomin neya timu vu yi meris mu, geham ngaa nipaya nahën neggëp vu ham.

18 Galam sën ayoj ya timu vu Kerisi wirek rëk dediiķ lo malaj ma ving.

19 Log nabë hil ayod neya timu vu Kerisi, rëk hil kwad bo nabë nelok vu hil ggëp dob sënë mu, gesu rëk dok vu hil vu tamusën rë, og ggëp in hil. Hil nado paya yönöñ gemehönon pin rëk kwaj paya in hil.

20 Rëk mu su nebë sënë rë! Gaķ Kerisi diiķ, lok Anutu nér bekedi rak yah yönöñ rot, betu alam-diiksën hir mehö muginsën.

21 Yönon! Sën hil nadiiķ lo degwa neggëp vu mehönon timu, log yiķ sën hil kedi jak nah gökin lo, og degwa neggëp vu mehönon ngwë nebë saga.

22 In mehönon pin denediiķ gedegwa neggëp vu Adam, log mehönon pin rëk dekedi jak nah gökin gedegwa neggëp vu Kerisi.

23 Rëk mu hil pin yu ti ti lo ngo rëk kedi jak nah dok hil buk. Kerisi kedi muginsën gebuk sën duk nom lo, og hil sën yi alam hil lo, hil rëk kedi jak gökin yi.

24 Lob mëm tum ngaa pin mala nama na, log Kerisi rëk gevong gavman pin geggev pin los alam niwëek vahi pin denatu alam meris, log mëm bo yi nyëg pin dok nah Ama Anutu nema.

25 In Kerisi tu Mehö-los-bengö berëk medo bena berup dok buk sën bakë ngaa sën denevong in bë dedahun yi na lo pin geto dedok nah vaha ġebinë.

26 Rëk kevo h ngaa sën bë dahun yi na lo pin govek, log rëk kevo h diiksen geving jak gëp hus.

27 In Anutu tung ngaa pin ggevek Kerisi vaha gebinë, lob hil arak ni vorot bë: Nabë Anutu tung ngaa pin ggevek vaha, og yi su ggevek vaha ving rë gema, in yö tu ala metung.

28 Gemëm nahub gengaa pin degevek Kerisi babu begovek na rë, lok mëm tum Anutu Nalu yö rëk gurek Mehö sën tung ngaa pin deggevek vaha lo babu, in Anutu yö rëk natu ngaa pin ala.

29 Ga k nabë mehönon su rëk dekedi jak nah gökin vu bedub rë, og alam deneripek bël beron ngwë ggökin in bë dedok vu alam-diiksen in degwa va? Nabë alam-diiksen su rëk dekedi jak nah yönö rë, og alam deneripek bël in bë dedok vu alam-diiksen in va?

30 Log he ving! He nado lok maggin sën bë kevo h he na lo in degwa va?

31 Arig lo, sa kwag vesa rot in ham in hil atu hil Mehöbop Yesu Kerisi yi alam ggëp ti, om sën sa naner rangah vu ham bë: Rak buk pin og ngaa maggin nedeginengin sa benevongin bë sa mala g nama.

32 Log nabë sa kwag nevo bë sa ga ko nyëvewen vu dob sënë mu, og sa su rëk ngis begö vu reggu bemën nipaya lo gëp Epesus wirek rë. Nabë alam-diiksen su rëk dekedi jak nah gökin yönö rë, og maam vayikë:

“Hil ngo medo maga los nanum
in hil rëk nadiük neheng
bemalad nama.”

33 Om ham su gwebë nengamin vu mehönon hir gagék in rëk degekuung jak in ham. Nabë hil sepa

dok alam nij paya, og hil rëk nid paya jak geving sir.

34 Om ham gwevuu ngaa ngök ngök na geham kwamin bo ngaa niröp. Ham su gwevong ngaa nipaya gökin nah. Om ham gwengo rë! Ham la yö denahën gesu denerak Anutu ni rë. Senér gagék sënë in bë ham nimin namum.

Hil Kedi Jak Nah, Og Hil Rëk Agga Ngwë Jak

35 Rëk mu mehöti mak rëk dok tepék nabë, “Alam diiksën rëk dekedi jak nah nabë va? Log rëk navij nabë va medenom-a?”

36 Hong-e! Kwam ma! Gahis sën genehin lo, bë nakip og navi rëk petar na.

37 Lob ngaa sën genehin lo, saga su genevaroh agga los ris los dahis rë. Gak genehin gahis meris mu nebë sën saköm gahis ma ngaa gahis vahi.

38 Lob mëm nekip beni nebë sën Anutu kwa nevo lo. Log nevong nos gahis pin agga ti ti lo yö denekip lom yö nij nelok yah sir.

39 Log ngaa mala-tumsën pin sën denedo dob lo, og su nij neggpët ti rë. Gak mehönon yööhu gereggü yööhu. Sok yööhu gegël yööhu.

40 Log ngaa yagek yi denedo, gengaa dob yi denedo, rëk ngaa yagek yi malaj ngeri nebë ngaa yagek yö yi, gengaa dob yi malaj ngeri nebë ngaa dob yö yi.

41 Log hes netum benivesa rot rëk yööhu, log kwev netum benivesa rot rëk yööhu, gebetuheng pin denetum benijvesa rot, rëk su nij neggpët ti rë.

42 Lob sën alam-diiksën dekedi jak nah lo yik nebë saga. Navi sën hil nalev ya lo, saga nepetar ya. Gak navi sën kedi jak nah lo, og su rëk petar na rë.

43 Navi sën hil nalev ya lo, sagač su ngaa nivesa rë, gak navi sën kedi jak nah gökin lo, og saga sën mém ngaa anon los arë. Navi sën hil nalev ya lo, og sagač ngaa sekë masën, gak navi sën kedi jak nah lo, og saga ngaa los niwëëk.

44 Navi sën hil nalev ya lo, og sagač ngaa dob yi, gak navi sën kedi jak nah gökin lo, saga anon yö yi. In hil navid dob yi neggëp om sën hil navid anod yi neggëp ving.

45 Log gagek neggëp lok Anutu-yi-kapiya ving nebë, “Adam ngwë muginsën tu mehönon rak menedo vesa”, log tum Adam ngwë tamusën rëk gevong behil anod medo mala-tumsën.

46 Rëk mu hil su nado malad-tumsën vu muginsën rë, gak hil nado vesad mu vu dob sënë vu muginsën gehil rëk medo malad-tumsën yönöñ vu tamusën.

47 Mehö muginsën navi dob, om sën tu ngaa dob yi, rëk mehö tamusën yam vu yagek.

48 Om hil pin vu dob nebë mehö-dob-yi sënë, log hil ana yagek, og hil pin rëk nid nabë mehö-yagek-yi sagi.

49 Gwëbeng hil nid nebë mehö-dob-yi sënë, om rëk hil nid nabë sën mehö-yagek-yi saga.

50 Arig lo, sa nanér niröp vu ham nabë hil navid dob yi su yoh vu bë dok na Anutu-yi-Nyëg rë, gengaa sën nepetar lo su yoh vu bë dok na ngaa sën su nepetar rë lo bej rë.

51 Ham gwengo rë! Sa bë nanér gagek vunsën ti rangah vu ham: Hil pin su rëk nadiük rë! Gač hil pin sën nahën nado malad vesa lo ngo rëk napöö agga ngwë jak

52 pevis avuti dok buk sën avuuķ ngu vu tamusën lo. In avuuķ rēķ ngu, log alam-diiksën dekedi jak nah gesu rēķ depetar gökin nah rē. Log hil sën hil nahēn nado vesad lo, hil rēķ pekwë menapöö agga ti jak.

53 Yik nebë sënë: Navi sën nepetar lo rēķ pekwë menatu ngaa sën su rēķ petar rē lo, genavi sën nediiķ-ë, rēķ pekwë bemedo mala-tumsën bemedo degwata.

54 Kë! Om nabë hil galë nabë navi sën nepetar lo pekwë yi metu ngaa sën su nepetar rē lo, gehil galë nabë navi sën nediiķ lo pekwë yi benedo mala-tumsën, og dok buk saga hil rēķ ajak ni nabë gägæk sën neggpö lok Anutu-yi-ķapiya lo anon rak. Sënë nebë, “Anutu kesuu ngaa pin bekevoh diiksën ya verök yi.”

55 “Hil nadiiķ rēķ mu diiksën su niwëek rot bedeginengin hil rē.

Hil nadiiķ rēķ mu diiksën su rēķ kevoħ hil yönōn rē.”

56 Horek tato bë hil nehevong ngaa nipaya, lob hil ngaa nipaya sagi tu diiksën yusekë.

57 Rēķ ma, om mëm hil kwad vesa vu Anutu in nevong behil Mehöböp Yesu Kerisi lok yah hil bed bemëm hil rēķ kesuu diiksën gemedo maladtumsën, yik degwa rak Kerisi.

58 Om arig lo, sahëg neving ham, om ham medo los nimin wëek geham su medo los nimin yes yes. Gaķ ham medo gwevong Mehöböp yi huk jak buk pin geham su najom ham ahon, in ham neraķ ni nebë huk sën ham nevong vu Mehöböp lo og ham su nevong meris rē.

16

Seriveng Sën Dok Vu Anutu-yi-alam Lo

¹ Log seriveng sën ham gwetung in dok vu Anutu-yi-alam vu Yerusalem lo, og ham semu noh vu gagek sën senér vu Kerisi-yi-alam vu Galata bë degevong lo.

² Ham pin ti ti kwamin bo noh vu Soda pin nabë ham neko monë va la rak huk sën Anutu lok vu ham meham nevong lo, og mëm ham gweko ti ti vër in megwetung natu seriveng, in senök vu ham og ham su medo seriveng.

³ Lob ham ngo gooin ham alam la jak, in senök vu ham og sa kevu kapiya besebo medegeko geving ham seriveng sagi medena Yerusalem.

⁴ Gaķ nabë seriveng böp besa kwag bo nabë mak sena geving, og he pin rēk ana.

Paulus Bë Na Gelé Alam Korint

⁵ Lob sëk noh na distrik Masedonia vuheng rë, lok mëm senök vu ham. In sa bë na Masedonia namugin rë.

⁶ Lok mëm sëk nök berup ham nyég, lob sa medo saga teka geving ham. Mak sëk medo geving ham bena berup dok kwev sën loo nesis böp lo benama na rë ma sa dug. Lok mëm sena nyég ngwë, og ham yoh vu bë bo nos teka vu sa geham gweko sa na aggata.

⁷ In sa su bë nök galë ham mu gesena pevis rë, gaķ nabë Mehöböp ngoğek, og sëk medo geving ham hus ading teka rë.

⁸ Rēk sa hevongin bë medo Epesus bebuk vabung Pentikos govek na rë.

9 In sa halë bë sa huk bögata neggëp sënë beyoh vu bë ngis anon ngahisekë, rëk alam sën denelë sa paya lo denedo ving.

10 Genabë Timoti nök berup vu ham, og ham semu yi in medo geving ham los kwa vesa, in yik nevong Mehöbög yi huk nebë sa.

11 Ham su gwelë yi nabë ngaa meris megweruu demimin vu yi, gaķ ham nahubin yi rot megweko yi nom aggata benom vu sa, in sa medo nehegin losho hil arid lo vahi.

12 Gaķ hil arid Apolos og sejij yi rot bë nök vu ham geving hil arid lo vahi, rëk gwëbeng su bë rëk nök rë, gaķ yö rëk medo bemëm nabë natök vu aggata og mëm yö rëk nök.

Gagek Hus La

13 Ham malamin ham los gweġin ham, geham ayomin na timu vu Yesu meham bare niwëek nabë maluh.

14 Ngaa pin sën ham ghevong lo, og ham ahëmin geving mehönon meghevong ham huk nivesa los ayomin sepëp.

15 Arig lo, sa bë nanér gagek ngwë vu ham. Ham rak Stepanus vu distrik Akaya ni bë losho yi alam detu Kerisi-yi-alam mugin kesuu alam Akaya pin, lob kwaj nevo Anutu-yi-alam pangsen medenelok vu sir.

16 Nebë saga, om sa bë ham nengamin yes vu alam nabë saga, gev u alam sën denelok vu sir bedenevong huk ving sir lo.

17 Sa kwaġ vesa rot in Stepanus luho Potunatus gAkaikus bedeyam vu sa in ham su yoh vu bë nam sënë rë, om delok yah ham bömin medeyam vu sa.

18 Sir saga devong besa geham behil pin ayod nivesa, om ham gweko alam nebë saga arëj jak.

19 Lob Kerisi-yi-alam vu distrik Asia* pin kwaj nevo ham medenenér. Log Akwila luho Priska losho alam sën denesupin sir bedenejom rak vu Anutu lok luho hir beggang lo ahëj neving ham medenenér gagek semusën yön vu ham in Mehöböp yi alam ham los sir.

20 Hil arid lo pin kwaj nevo ham medenenér. Om ham pin ahëmin nivesa vu ham geham najom* nemamin in Mehöböp yi alam ham.

21 Log sa Paulus, sengo kevu gagek dus teka sën neggëp hus agi rak nemag bë ham medo nivesa.

22 Mehöti bë su ahë geving Mehöböp rë, og Anutu gevong bemala nama. *Maranata!* (Degwa nebë Mehöböp duk nom pevis!)

23 Mehöböp Yesu yi semusemu nök gëp geving ham.

24 Sahëg neving ham pin in Kerisi Yesu duu hil pin revuh ti.

**Gagek Mewis
The New Testament in the Central/Mapos dialect of the
Buang language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Buang Mapos long
Niugini**

Copyright © 2003 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Buang, Central/Mapos (Buang)

Dialect: Central/Mapos

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

18a972db-abcc-5dc3-9031-f1d4455b33c3